

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce **J. S.**, zast. JUDr. Martinem Horčicem, advokátem se sídlem Kolín IV., Politických vězňů 27, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o částečný invalidní důchod, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 1. 2003, č. j. 43 Ca 161/2002 – 22,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 3. 5. 2002, č. j. xxx podle ust. § 46 odst. 1 písm. b/ zák. č. 155/1995 Sb., upravila od 18. 6. 2002 výplatu částečného invalidního důchodu na částku 1.985,- Kč měsíčně s odůvodněním, že průměrný měsíční příjem stěžovatele z výdělečné činnosti v roce 2001 ve výši 11 958,- Kč přesahoval 66% srovnatelného vyměřovacího základu, který činil 15 271,- Kč. V opravném prostředku stěžovatel uváděl, že jeho příjem z výdělečné činnosti v roce 2001 činil 63 495,- Kč a v témže roce mu byla vyplacena na základě dohody uzavřené se zaměstnavatelem v rámci soudního řízení o zaplacení mzdy ještě částka 80 000,- Kč jako doplatek mzdy v období od dubna 1997 do prosince 2000, který nelze započítat do úhrnu příjmů za rok 2001a při posuzování nároku na výplatu částečného invalidního důchodu nelze proto vycházet z částky 143 495,- Kč, jinak by došlo k nepřiměřené tvrdosti a v důsledku protiprávního jednání

zaměstnavatele by tak byl znovu finančně poškozen. Oprávněmu prostředku Krajský soud v Praze jakou soud I. stupně nevyhověl, žalobu zamítnul s odůvodněním, že je zřejmé, že v roce 2001 činil příjem stěžovatele z výdělečné činnosti celkem 143 495,- Kč a tato částka byla správně podle § 5 odst. 1 písm. a/ zák. č. 589/1992 Sb. zahrnuta do vyměřovacího základu žalobce. Ve vztahu k podmínkám úpravy souběhu částečného invalidního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti, jak jsou dány v ust. § 46 až § 48 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, jde o objektivní skutečnost, která je rozhodující pro zjištění nároku na výplatu této dávky v plné i krácené výši. Průměrný měsíční příjem pak byl 11 958,- Kč a srovnatelný vyměřovací základ, stanovený postupem dle ust. § 48 a § 80a zák. č. 155/1995 Sb., v platném znění činí 15 271,- Kč. Průměrný měsíční příjem žalobce za rok 2001 činí 78,30% jeho srovnatelného vyměřovacího základu a stěžovatel má tak ve smyslu § 46 odst. 1 písm. g/ zák. č. 155/1995 Sb. nárok na výplatu částečného invalidního důchodu ve výši poloviny základní výměry a poloviny procentní výměry, tedy v částce 1 985,- Kč měsíčně a to od splátky částečného invalidního důchodu splatné v druhém kalendářním měsíci po kalendářním měsíci, v němž byl povinen předložit přehled o příjmech (t. j. do 10. 4. 2002).

V kasační stížnosti se stěžovatel domáhá zrušení rozsudku soudu I. stupně, přitom důvod nezákonnosti spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a/ zák. č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (s. ř. s.). Uvedl, že správní orgán ani soud I. stupně nevzal v úvahu skutečnost, že stěžovateli byl vyplacen doplatek mzdy za období od dubna 1997 do prosince 2000, když řádně vykonával práci pro svého zaměstnavatele, za kterou mu však nebyla vyplácena mzda dle pracovní smlouvy. Pokud by se tak dělo, nenastal by důvod ke krácení důchodu ve smyslu zákona. Uvedl, že je v rozporu se smyslem právní úpravy i s dobrými mravy, aby byl důchod krácen v takovémto případě a tedy považuje za zásadní posouzení právní otázky, zda má být doplatek mzdy zahrnut do příjmů rozhodných v okamžiku rozhodování o výši důchodu, či zda má být takový doplatek rozpočítán poměrnou částí, aby nedocházelo k nepřiměřené tvrdosti zákona.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně včetně řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu vymezeném ust. § 109 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem kasační stížnosti; to neplatí, je-li na napadeném výroku závislý výrok, který napaden nebyl, nebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné. Podle odst. 3 je dále vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c/), nebo bylo-li zatíženou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (§ 103 odst. 1 písm. d/), jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Podle odst. 4 ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Kasační stížnost neshledal soud důvodnou. Soud I. stupně postupoval v souladu se zákonem, jestliže vycházel z obsahu ust. § 46 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Dochází totiž při souběhu částečného invalidního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti ke krácení na polovinu základní výměry a polovinu procentní výměry, je-li průměrný měsíční příjem vyšší než 66%, ale nepřesahuje 80% pojištěncova srovnatelného vyměřovacího základu. Průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti je určen ve smyslu ust. § 47 odst. 1 zákona jako úhrn příjmů z výdělečné činnosti za předchozí kalendářní rok; jedná

se o hrubý příjem před odečtem daně z příjmu a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění. Takovýto příjem je zahrnován do vyměřovacího základu pro výpočet pojistného na sociální zabezpečení (§ 5 odst. 1 a 2 zák. č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti). Podle odst. 1 cit. ustanovení je vyměřovacím základem úhrn příjmů zúčtovaných zaměstnanci organizací v souvislosti s výkonem zaměstnání, které zakládá účast na nemocenském pojištění, s výjimkou (vyjmenovaných) nezapočitatelných příjmů. Příjem se započítává vždy v tom měsíci, ve kterém byl zúčtován.

V daném případě nebyla zpochybňována skutková zjištění, jak je učinil soud I. stupně. Má-li kasační soud odpovědět na otázku, zda se dopustil soud I. stupně pochybení, když usoudil, že v daném případě nelze slevit z požadavků daných zákonem, pak je třeba říci, že nikoli. Citovaná ustanovení zákona o důchodovém pojištění nedávají možnost úniku, avšak otázku odstranění případné tvrdosti není soud v tomto řízení oprávněn řešit a pokud jde o namítaný rozpor s dobrými mravy či smyslem právní úpravy, pak soud konstatuje, že problém primárně nespočívá v právní úpravě, která by byla příčinou situace, do níž se stěžovatel dostal, nýbrž v jednání soukromoprávním, vzniklém mezi stěžovatelem a zaměstnavatelem. Není důvod obracet se do sféry veřejného práva, aby škody plynoucí z tohoto vztahu nahrazovalo. Jakkoli tedy veřejnoprávní úprava na nastalou situaci nezná odpověď, neznamená to, že by věc nebyla řešitelná v občanskoprávním řízení. Za této situace kasační soud nevidí prostor k tomu, aby mohl stěžovateli vyhovět, a proto ze všech shora uvedených důvodů kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení pak rozhodl ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. 2. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu